Høringssvar: "Styrking av aktivitets- og redegjørelsesplikten på likestillingsområdet"

Uloba – Independent Living SA er en ideell organisasjon som kjemper for funksjonshemmedes likestilling på alle samfunnsområder. Vi er organisert som et ikke-kommersielt samvirke, og er en del av den internasjonale Independent Living-bevegelsen.

Vi mener at aktivitets- og rapporteringsplikten må gjeninnføres og styrkes i forhold til likestilling av funksjonshemmede. Funksjonshemmede er en minoritet som blir diskriminert på en rekke områder. Vi har dårligere levekår enn befolkningen for øvrig og lavere sosial deltakelse. Mange av oss opplever en utrygghet, noe som ikke er rart, siden funksjonshemmede er fire ganger mer utsatt for vold og trusler om vold enn resten av befolkningen.[1] Det å ikke å ikke delta i arbeidslivet forsterker disse faktorene.

Dessverre er arbeidslivet av de arenaene hvor diskrimineringen av funksjonshemmede blir veldig tydelig. Til tross for at det har vært, og er, et politisk mål å få flere funksjonshemmede sysselsatt, har det ikke lykkes. Dette er ikke fordi funksjonshemmede ikke ønsker å jobbe. 85 000 funksjonshemmede som ønsker å jobbe, er i dag utestengt fra arbeidslivet[2]. Blant funksjonshemmede mellom 15 og 66 år var sysselsettingsandelen 43,9 prosent i 2017. Andelen sysselsatte i befolkningen for øvrig var 74 prosent. Andelen sysselsatte funksjonshemmede har holdt seg nokså stabil fra 2006 og fram til i dag. IA-avtalens delmål 2, å hindre frafall og å sysselsette flere med nedsatt funksjonsevne, har ikke lyktes

Norge har ratifisert FNs Konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD). I Artikkel 27 Arbeid og sysselsetting presiseres det at funksjonshemmede skal ha rett til deltakelse i arbeidslivet og vern mot diskriminering: «*1. Partene erkjenner at mennesker med nedsatt funksjonsevne har rett til arbeid på lik linje med andre; dette omfatter muligheten til å tjene til livets opphold ved et arbeid som man selv fritt velger eller påtar seg i et arbeidsmarked og arbeidsmiljø som er åpent, inkluderende og tilgjengelig for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Partene skal trygge og fremme virkeliggjøringen av retten til arbeid, også for*

[1] På like vilkår Helse og Levegår blandt personer med nedsatt funksjonsevne SSB 2010
[2] Aku 2018 2. kvartal

dem som får nedsatt funksjonsevne mens de er i arbeid, ved å treffe hensiktsmessige tiltak, også i lovs form, blant annet for
a) å forby diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne i alle spørsmål som angår enhver type arbeidsforhold, herunder rekrutteringsvilkår, ansettelsesvilkår, arbeidsvilkår, opprettholdelse av arbeidsforhold, karriereutvikling og trygge og sunne arbeidsforhold.»

Skal funksjonshemmede få en naturlig plass i arbeidslivet, må arbeidsgivere i offentlig og privat virksomhet arbeide aktivt for dette. En gjeninnføring av aktivitets- og redegjørelsesplikt som er tydelig på dette området, vil gi arbeidsgivere en sterkere forpliktelse og større bevissthet i sitt rekrutteringsarbeid og i tilretteleggelsen for funksjonshemmede arbeidstakere.

Uloba er positiv til samfunnsansvarsperspektivet på "Styrking av aktivitets- og redegjørelsesplikten på likestillingsområdet». Vi mener at det er viktig at bedriftenes virksomhet og sysselsetting sees i et samfunnsperspektiv. Diskriminering handler om mer enn HMS, og for å få økt likestilling er det ikke nok med et utvalg i bedriften som skal se på det.

Vi mener at en planmessig aktivitets- og rapporteringsplikt i tillegg til å gjelde for alle arbeidsgivere i det offentlige, også må gjelde for alle private bedrifter, inkludert de som har færre enn 50 ansatte. Det bør dessuten være sanksjonsmuligheter overfor bedrifter som bryter med denne plikten.

Vennlig hilsen

Uloba - Independent Living Norge SA

Vibeke Marøy Melstrøm

Generalsekretær